

گفت و گویا زائران و مجاوران درباره‌المان های نوروز ۹۶ مشهد

رضایت نسبی از المان های نوروزی

جای خالی المان های چشمگیر و ماندگار

سمیه صادقی، محمد امین شرکت اول - شهر مشهد
امسال هشتمین نوروزی را پیش رو داشت که مردمش خود را برای تماشای المان های نوروزی و ثبت خاطرات جدید آماده کرده بودند. نصب المان های نوروزی در شهر مشهد که حالا عرش نزدیک به یک دهه شده است، اتفاق خوشایندی است که نخستین روز های بهاری را برای مردم دل انگیزی می کند و علاوه بر شهروندان، بسیاری از زائران و مسافران نوروزی را نیز با خود همراه می سازد. پس از چند سال

●خاطره بازی خانواده ها

در بعد از ظهر دل انگیز یکی از روزهای نوروزی، برای ساعتی در شهر گشت می زنم تا المان های نوروزی چند منطقه از مشهد را مشاهده کنم. ابتدا به میدان فلسطین می روم، المان خانه کاه گلی روستایی، با آن باغچه پر از گل مقابلش آن قدر برای مردم جذاب است که بازار المان های دیگر محدوده میدان، مانند المان عمو نوروز و نوای مهر را کساد کرده و البته سبب ایجاد ترافیک در دور میدان هم شده است که به نظر می رسد با جانمایی بهتر می توانست با این مشکل همراه نباشد، چرا که خودروهای عبوری با مشاهده فضای این خانه روستایی، به قصد گرفتن عکس یادگاری دقایقی در حاشیه میدان توقف می کنند و همین موضوع سبب پارک شدن راه تردد و طبعاً ترافیک می شود. نگاهی شیفَت روز این المان می گوید: من از هفت صبح تا هفت عصر اینجا هستم و خیلی به ندرت پیش می آید کسی دور این المان نباشد، همکار شیفت شب من نیز می گفت که حتی مردم ساعت ۲ و ۳ نیمه شب هم برای عکاسی به این جامی آیند، من در این روزها از تمام نقاط ایران مردمی را دیدم که برای گرفتن عکس یادگاری به این المان سر می زنند. کمی نزدیک تر می روم و وارد جمعیت اطراف المان خانه کاه گلی می شوم، پدری را می بینم که مشغول شانه کردن موهای دختر کوچک خود است و پس از کمی دست کشیدن به ظاهرش، او را روی پله های خانه قرار می دهد تا از او عکس بگیرد، پس از اتمام کارش به سمت اومی روم و درباره المان های نوروزی امسال از او سوال می کنم، می گوید: صبح امروز به همراه خانواده ام تنها برای شهر گردی و دیدن المان های نوروزی سطح شهر از خانه بیرون زده ایم، این پدر ۴۱ ساله مشهدی دو نکته مثبت المان های نوروزی را این گونه بیان می کند: چند سالی است که المان های شهری شکل و شمایل نوستالژیک گرفته که باعث می شود ما با آن ها به نوعی خاطره بازی کنیم، امسال هم در کنار این المان ها، ایده به کارگیری سیلورمن ها ایده جالبی بود و فرزندام با آن ها ارتباط خوبی برقرار کردند.

●گل کاری های نوروز واقعا جذاب است

کمی پایین تر از این المان، سازه ای نمادین از ایوان طلا و حرم امام رضا (ع) نصب شده است، در آن جای خانواده ای تهرانی مواجه می شوم که چند روزی است به مشهد آمده اند و در مسیر هتل به حرم، با المان ها مواجه شده اند و برای گرفتن عکس یادگاری دقایقی توقف کرده اند. خانم خانواده با هیجان خاصی درباره المان های نوروزی مشهد صحبت می کند و می گوید: در تهران هم چنین کارهایی را برای عید نوروز انجام می دهند ولی واقعا مشهد خاص و زیباست، به ویژه گل کاری هایی که برای نوروز انجام شده خیلی جذاب است.

●المان ها به رسم نوروزی مردم تبدیل شده است

مقصود بعدی تقاطع احمدآباد است و المان «چاق و لاغر». این المان هم مانند المان خانه روستایی یکی از سازه های پرطرفدار روز های نوروز است. از میان جمعیت به سراغ پدری می روم که

درباره المان های نوروزی ۹۶ با «محمد جواد میری» مدیر امور هنری شهرداری مشهد گفت و گوی می کنم. وی در پاسخ به این نظر برخی شهروندان که در میان المان های نوروزی امسال، المانی که خاطره ساز شود و در ذهن مردم باقی بماند کمتر به چشم می خورد، می گوید: برای ماندگاری المان ها آنچه مهم است گذشت زمان است و تا زمان نگذرد نمی توان گفت کدام المان ماندگارتر است؛ ضمن این که این موضوع سلیقه ای است و در مجموع باید بر ایند کار را در نظر بگیریم. میری می افزاید: سال هایی که در مشهد کاری انجام نمی شد المان های نوروزی که خاطره انگیز بود، تبدیل به نماد شما ام این به آن معنا نیست که کارهایی که پس از آن زمان انجام شده است کار شاخصی نبوده، چون هر چیزی به عنوان اولین ها ارزش تاریخی خودش را دارد. امسال شهرک تاریخی مشهد

زائران و مجاوران حرم رضوی نوروز، خاطرات خود را در مشهد دوست داشتنی مرور کردند. شهرک تاریخی مشهد دوست داشتنی که در ۲۹ اسفند ماه سال ۱۳۹۵ با حضور مادران شهدا در محل این شهرک واقع در انتهای خیابان کوثر شمالی افتتاح شد، در روز دوم فروردین، میزبانی از زائران و مجاوران حرم رضوی را به صورت رسمی آغاز کرد. شهرک تاریخی مشهد دوست داشتنی که تا پایان فروردین ماه دایر خواهد بود، همه روز در دو نوبت صبح و عصر آماده میزبانی از بازدیدکنندگان است. این شهرک در دو بخش معاصر و کهن طراحی شده و در هر یک از این بخش ها غرفه های متعددی متناسب با حال و هوای بازدید کنندگان پیش بینی شده است. غرفه علم، سرای زندگی، بازار زنجیر، نمایش در گذر زمان برخی از برنامه های بخش کهن در شهرک تاریخی مشهد دوست داشتنی است. محله های قدیمی مشهد، چایخانه، بازار، مسجد گوهرشاد، حسینیه پزندگان، کتابخانه علیزاده، تماشاخانه و چند قدمت متنوع دیگر هم بخش معاصر شهرک تاریخی مشهد دوست داشتنی را تشکیل می دهد. از زمان ورود بازدید کنندگان به

شهرک تا زمان پایان حضور، چند نمایش مختلف نظیر «گذر زمان» که روایتی است از زمان ورود امام رضا (ع) به مشهد تا دوره های مختلف تاریخی که توسط حکیم ابوالقاسم فردوسی نقل می شود، «روایت گوهرشاد» که در آن قیام گوهرشاد روایت

دوست داشتنی به عنوان کاری جدید مورد استقبال شهروندان قرار گرفت. وی با اشاره به نظر سنجی هایی که باید انجام شود، می گوید: با توجه به بازخورد های مردمی و نظر سنجی های کارشناسی، در اردیبهشت ماه امسال از میان المان های نوروزی کار های بهتر و شاخص انتخاب و معرفی می شود.

●بزرگنمایی المان تنها عنصر جذابیت نیست

میری درباره این نقد شهروندان که چرا المان ها با بزرگنمایی بیشتر اجرا نشده است، می گوید: از نظر کارشناسان، ابعاد المان تنها عنصر جذابیت نیست و بر اساس بحث های تخصصی که انجام شده به این نتیجه رسیدیم که باید المان در اندازه ای باشد که مخاطب با آن ارتباط برقرار کند. وی درباره جانمایی ویراکندگی المان

●کم توجهی به مناطق کم برخوردار

یکی از شهروندان که در کنار المان خانواده مشهدی در چهارراه طبرسی در حال عکس گرفتن از فرزند خود است، می گوید: امسال المان های زیبایی در شهر برپا شده اما در نقاط پایین شهر این توجه کمتر بوده، مثل همین موتور خانواده مشهدی که به دیوار نصب شده و نما و جذابیت آنچنانی برای رهگذران ندارد. وی می افزاید: تنها المان جالب در منطقه پایین شهر المان مادر بزرگ در خیابان مفتح مقابل پارک امت بود.

یکی دیگر از شهروندان مشهدی که در کنار خانواده از المان «فرش میهمانی» واقع در تقاطع راه آهن در حال عکس گرفتن است، درباره المان های نوروزی امسال می گوید: المان ها خیلی قشنگ و خوب بود و این که برخی از المان ها را در نقاط مختلف شهر جابه جا کرده اند کار مفیدی بود. «محمدحسین عبیدی» می گوید: این المان ها علاوه بر زیبایی نشان دهنده فرهنگ و سنت ایرانی است نظیر همین المان «فرش شویی» که نشان می دهد در قدیم خانواده ها با کمک یکدیگر در نظافت منزل کمک حال هم بودند. یا قطاری که در همین جا وجود دارد نشان دهنده قومیت های مختلف ایرانی است که به مشهد سفر می کنند و بچه ها با قومیت های مختلف ایرانی آشنا می شوند. وی می افزاید: المان های امسال خیلی قشنگ تر و بهتر، بیشتر و متنوع تر بود.

●تنوع المان های امسال بیشتر بود

«فاطمه قیصریان» یکی از شهروندانی که در مقابل المان «کلبه» از

ها در مناطق کم برخوردار شهر نیز اظهار می کند: سال های قبل مدیران قضیه با آن درگیر بودند و تمرکز بر مناطق اصلی بوده که در جای خودش هم منطقی است و ما در یکی دو سال گذشته سعی کردیم این را تغییر بدیم و بر اساس نظر سنجی ها میزان رضایت مردم از عدالت پراکندگی المان های شهری افزایش داشته است. مدیر امور هنری شهرداری مشهد می افزاید: با توجه به محدودیت منابع و تعداد مشخص المان انداکران کنیم و سعی کردیم کمبودی را که در سال های گذشته بود جبران کنیم.

●اولویت با مناطق پر تردد شهری

وی با بیان این که در هر منطقه ای المان داشته ایم، تصریح می کند: اولویت بر

جهان اسلام و اجرای نمایشی دادگاهه آنان» از جمله این اجراهاست. علاوه بر این برخی از آیین هایی که مربوط به سبک زندگی مردم در دوره های مختلف می شود نیز در شهرک تاریخی با حضور مردم اجرا می شود. در حسینیه پزندگان که مخصوص

دیده می شود، در هیچ شهری ندیدم با این که بسیار ضعیف کار شده بود. وی ادامه می دهد: با توجه به المان هایی که دیدم نمای خانه که در میدان فلسطین بود و کار کسانی که نقش آتش نشان و باغبان و کارگر شهرداری را بازی می کردند بسیار جالب بود. «معصومه پرورش» فرهنگی مشهدی که قصد دارد از پسرش در کنار المان کلبه عکس بگیرد می گوید: المان کلبه دومین المان خوبی است که امسال دیده ام. سال اول نصب المان ها، المان هایی بسیار زیبا در مشهد نصب شد، بعد از آن المان ها چندان قابل توجه نبود تا این که امسال با توجه به تعریف هایی که از شهروندان شنیده ام مشخص است که جالب بوده و مورد استقبال مردم واقع شده است. وی ادامه می دهد: امیدوارم همان طور که مشهد در زیباسازی شهری همیشه اول بوده است در ادامه همچنان پیشرو باشد. یکی دیگر از شهروندان مشهدی هم در گفت و گوبا ما می گوید: المان های نوروزی امسال قابل توجه است اما باید در پراکندگی المان های نوروزی عدالت رعایت می شد؛ مثلاً در بولوار دوم طبرسی المان هایی با سطح کیفی پایین تر نصب شده است. وی ادامه داد: متأسفانه بیشتر المان های جدید و بزرگ تر در مناطق پرخوردار شهر نصب شده است.

●کم توجهی به بقیه ظرفیت های مشهد

«مجنبی کوهستانی» زائر کرمانی که در کنار المان «مادر رنج دیده» در حال عکس گرفتن از فرزند خود است می گوید: المان های نوروزی و زیباسازی شهر بسیار خوب انجام شده است اما مسئله قابل انتقاد این است که اگر ان ها و نهادهای معرفی و نمایش مکان های مختلف علمی، تاریخی و دیدنی مشهد غافل شده اند به عنوان مثال دانشگاه فردوسی می تواند در ایام نوروز میزبان علاقه مندان به مباحث علمی باشد. یک زائر بیرجندی نیز می گوید: المان های نوروزی زیباست و مردم می توانند اوقات فراغت خود را بگذرانند و چیزی که جالب است اینکه ایده ای پشت آن بوده و اگر دقایقی را در کنار المان بگذرانیم و فکر کنیم متوجه پیامی که آن المان دارد می شویم. وی ادامه می دهد: حتماً لازم نیست که زائر به جاهای دیدنی خاصی برود وقتی مسافری وارد شهری می شود و چشمش به زیبایی های المان ها و گل های نگارنگ می افتد خود به خود شور و نشاط در او ایجاد می شود و روحیه می گیرد.

●جای خالی المان هایی که ماندگار شود

رضایی یکی دیگر از شهروندان که در حال گذر از کنار المان «لی لی بازی» واقع در تقاطع موسوی قوچانی است، در گفت و گوبا ما می گوید: سال های ابتدایی المان های نوروزی در اندازه بزرگ تر در شهر اکران شده بود و در ذهن ما ماندگار شد، اما پس از آن المان ها در اندازه های کوچک تر ساخته شد، ای کاش در سطح شهر چند المان با بزرگنمایی بیشتر وجود داشت تا ماندگاری بیشتری داشته باشد.

بانوان است، خاطرات انقلابی دوران انقلاب نقل می شود و علاوه بر آن مشاوره هایی برای جوانان انجام می شود. در بازار زنجیر، مشاغل کهن دایر شده است و هر غرفه ای به یکی از این مشاغل نظیر: خراطی، نقره تراشی، فرش بافی و... می پردازد.